

THEOLOGIA I V R I D I C A,

SEV IVS CIVILE THEOLOGICVM,
quo ex omnium ferè Imperatorum Christiano-
rum, & vetustissimorum quidem à Constantino Magno vñq;
ad Sigismundum, sacratiss. legibus, edictis, constitutionibus
& Epistolis declaratur, eam quam hodiè à maioribus nostris,
veluti permanus traditam Christianus orbis tenet religio-
nem & fidem Catholicam, illam ipsam esse, quæ ante mille
ducentos & eo amplius annos, horum cæterorumque Augu-
storum, & iam inde Apostolorum à temporibus inuicta flo-
ruit: Errare itaque ac deterimè labi, quicunq; hæ-
reticorum impôsturis, vel sui facilitate
seducti, ab ea semetipso segregant.

AUTHORE IO ANNE BAPTISTA
FICKLERO I. V. D. ETC. EX VVILA
ante Herciniam, ciuitate Impe-
rialioriundo.

Bibl. d.

Cum priuilegio Cæs. Maiest. & facultate Superiorum.

D I L I N G E
Excudebat SEBALDVS MAYER.

cl. I. LXXV.

CHRISTIANISSIMO

POTENTISSIMO QVE PRINCIPI

MAXIMILIANO II. CAESARI AVG. HVNGA.

riæ Boëmiaq; Regi, Archiduci Austriae &c. P. P.

Domino clementiss. Ioann. Baptista

Ficklerus I. V. D. S.

AMET SI IAM INDE A QVA
draginta cohæque amplius annis, in Europa pase-
sim à plurimis, iisdemque doctissimis atque se-
lectissimis viris, complures & ferè innumeri
in lucem prodierint libri. Imperator Auguste
inuictissime, quibus in defensionem Ecclesiæ
Dei cōtra pridem in terris Imperij tuū, Germanicæ nationis ena-
tas, ac subinde auctas hæreses, haud secus atque contra commu-
ne quoddam incendium, singuli quidem pro modulo atque por-
tione virium, opem suam affatimi attulerint: adeò quod vix illis
aliquid addi posse videatur, quod non iam consecutum sit, neque
dicitur, quod non dictum sit prius. Itaque facile vel impudentie vel
temeritatis me arguere, & canillari quis possit, me hominem le-
guleum, ad quem negotium hoc minimè spectare videatur, non
solum actum agere: sed etiam falcam in alienam messem trans-
mittere, atque Saulem inter Prophetas, immò nanum inter gis-
gantes videri velle. Sed longè aliter se res habet, piè Imperatorz
nam et commune periculum cuius (nisi inutilis reip. ciuis habet
ri & esse velit) quantum in se est, declinare licet. Quod verò
periculum est communius, quod incendium grassantius atque
perniciosius, quam ubi maleferiati quidam id agunt, & diuina
oracula peruertant? rixas, odia, dissensiones in religione Dei
(cuius unitas, & concordia per uniuersum orbem hactenus sa-
crofancia meritò habita est) seminent? animos Christianorum
in variis non modo atque diuersas, sed & planè contrarias pu-
gnantesque sententias distrahant? altercationes, pugnas, factio-
nes excitent? communem et optatam patriæ tranquillitatem con-
turbent? subditos, quibus ut Prædecessorum tuorum leges dictis-
stant, parere necesse est, ad seditionem rebellionem, perduellio-
nem stimulent? armis omnia compleant? regna euertant? Princis
pum diriones irritent, tantum non cœlum terre misceant? Si ita-
que pro aris, sociis & rep. pugnare gloriosum est: adeò quod An-

DE RELIGIO-

NE, FIDE ET ECCLE-
SIA CATHOLICA, AD QVÆ TO-
TIVS LIBRI, INSERTARVM VE LE-
gum farrago se potissimum, licet diuersis
Capitulis, refert.

P R A E F A T I O.

ECTE DIXIT GAIUS IV-
risc. cuiusque rei potissimam partem
esse principium. l. 1. ff. de orig. iur. cui Principiū bo-
nū potissi-
ma pars ope-
ris.
accommode adiecit Accursius, dimi-
dium facti, eum qui benè cœpit habe-
re, per glo. in d. l. 1. Nam vñico principio illicio dato
plura Jequi incommoda, Iustinianus ait Imp. in proœ-
mio Auth. Ut iud. sine quoq. suffr. &c. coll. 2. Benè
autem & competenter vñiuera geri, si rei principiū
fiat decens & amabile Deo. in proœm. Auth. Quom.
oport. Episc. & cler. &c. Ideò quæ malo inchoata sunt
principio, vix est vt bono peragantur exitu, iuxta c.
Principatus. 1. q. 1. Quandoquidē igitur à Deo nobis Cic. lib. 1. de
capiēda sunt agēdi primordia, insigni pietate clariss. legib.
Principem Iustinianum, & optimum quemque vi-
rum imitaturus, ad immortalitatis præsidii respicio,
& summo nomine inuocato Deum authorem, &
totius operis mei præsulem exopto et inuoco. l. tanta.
§. nos itaq. C. de. vet. iur. encl. animumq; meum ad
omnipotentis Dei erigo adiutorium, & ad summæ
Trinitatis solam prouidentiam spem meam refero,
vndē totius mundi elementa processerunt, & omniū
rerum dispositio in orbem terrarum producta est. C.

A

dicit,

DE ECCLESIA CATHOLICA ROMA- NA, ET ROM. IMPERATORVM ERGA EANDEM STUDIO ET OBSEQVIO.

Quam religionem Christiani sequi, qualemque obedientiam & honorem Rom. Princeps Summo Pontifici, & quo amore is vicissim Principem amplecti debeat: itē quae sit Ro. Ecclesiæ authoritas, primatus, priuilegia, & quædam alia ex huius capituli legibus edocetur.

GRATIANVS, VALENTINIANVS ET
Theodosius Impp. in l. i. C. De summa Trinit.
& fide Catholica, &c.

V N C T O S P O P V L O S,
quos clementiæ nostræ regit imperium, in tali volumus religione versari, quam diuum Petrum Apostolum tradidisse Romanis,
religio usq; adhuc ab ipso insinuata declarat,
quamq; Pontificē Damasum sequi claret, &c.

Sequitur Epistola Iustiniani Imperatoris, quam
vnâ cum fidei Catholice confessione per Episcopos
Hypatium atq; Demetrium Romam misit ad Ioan-
nem Papam II. quæ vnâ cum eiusdem Pontificis
responsione inter leges Codicis, sub Tit. De summa
Trin. & fide Cath. ab ipsomet Iustiniano relata est.

VICTOR IVSTINIANVS, PIUS, FELIX
inclytus, triumphator, semper Augustus, Ioan-
ni sanctissimo Episcopo almæ urbis Ro-
mæ, & Patriarchæ.

Redentes honorem Apostolice sedi & ve-
stre sanctitatis quod semper nobis in voto

cui exodus est cum iniuitate sua impius, tot nationum grauissima flagitia, scelera & blasphemias tam æquanimiter diuq; ferres? Sed o miram & prorsus ineffabilem tuam patientiam: O placidissimam benignitatem, & mitem longanimitatem: oppressionem, lachrymas, atq; singultus electorum ad te clamatum audire diuisimulas, ac velut ignorare videris, vt Populus prævaricator tam incredibili mansuetudine & tot annorum dilatione, ac impunitate prouocatus, tandem aliquando ad salubriter percutientem, & placidissime expectantem conuertatur & viuat, quod ut maturè fiat, age tu, qui in Trinitate perfecta viuis, & totius mundi machinam

nuto gubernas D E V S

vnuis in œuum.

A M E N.

F I N I S.

